

Varför inventerar vi havsstränder?

Mycket av naturvårdsarbetet inom EU styrs av art- och habitatdirektivet, som syftar till att främja den biologiska mångfalden genom att bevara naturtyper (habitat) som riskerar att försvinna. I Sverige finns ett 90-tal sådana naturtyper. En del av dem täcker stora arealer, som våra barrskogar. Andra har en mycket begränsad utbredning. Till de senare hör de naturtyper som förekommer på havsstränder.

Direktivet säger att medlemsstaterna ska se till att alla de utpekade naturtyperna har gynnsam bevarandestatus. Vart sjätte år ska varje land redovisa hur läget utvecklats. En förutsättning för detta är att varje naturtyps utbredning och bevarandestatus är känd. Så är sällan fallet när det handlar om mindre vanliga naturtyper, exempelvis längs havsstränder.

Metoder för uppföljning av mindre vanliga naturtyper är för närvarande under utveckling inom ett projekt kallat MOTH – en förkortning för *Demonstration of an integrated North-European system for monitoring terrestrial habitats*. Projektet drivs av Institutionen för skoglig resurshushållning vid Sveriges lantbruksuniversitet i Umeå. För uppföljning av naturtyper längs linjära strukturer såsom stränder krävs särskilda metoder, vilket beskrivs närmare i denna broschyr.

Projektet kommer att producera data om svenska naturtyperns förekomst och bevarandestatus, vilket kommer till nytta både för den rapportering som ska ske enligt habitatdirektivet och för Sveriges egen uppföljning av de nationella miljömålen. Vid planarbete är det dessutom värdefullt att känna till olika strandtypers exploateringsnivå.

MOTH-projektet pågår 2010–2014 och finansieras till hälften av EU:s miljöprogram LIFE+, till hälften av Naturvårdsverket.

LIFE+ MOTH

Skoglig resurshushållning, SLU

901 83 Umeå

Projektledare: Hans Gardfjell

070-620 17 06

Inventering av havsstränder

Produktion: Skogsfruns naturinvenieringar. Tryck: Tryckeri City i Umeå AB 2013.

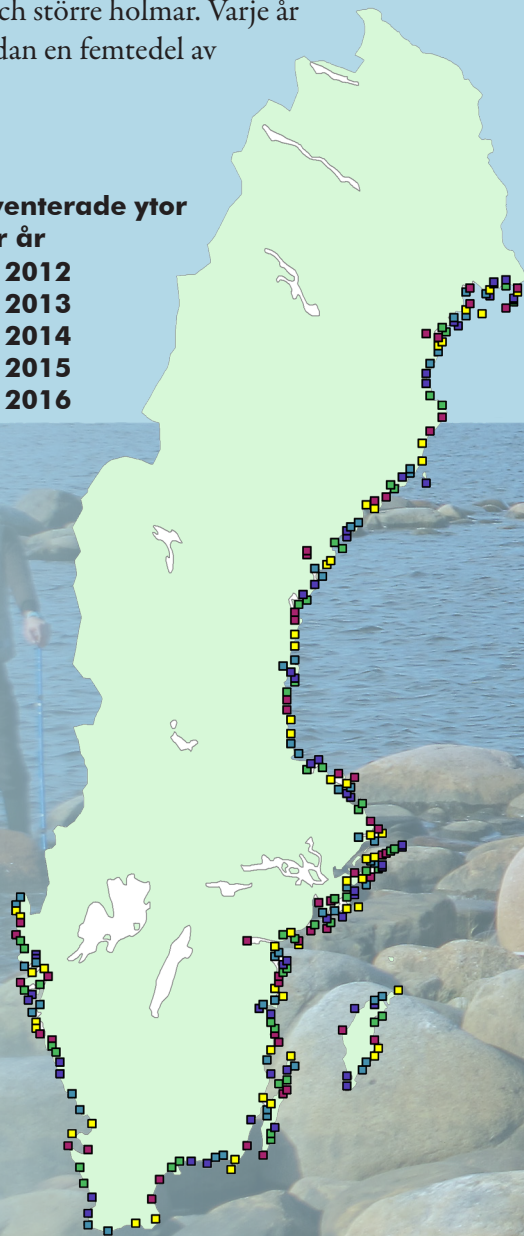

Målet med undersökningen är att uppskatta den totala ytan av de landnaturtyper som finns uppräknade i EU:s habitatdirektiv och som förekommer längs den svenska kusten. Vi vill också bedöma deras bevarandestatus.

Inventeringen sker i två steg. Först placeras 250 provytor ut på ett slumpmässigt sätt längs hela den svenska kusten, även på öar och större holmar. Varje år inventeras sedan en femtedel av provytorerna.

Inventerade ytor per år

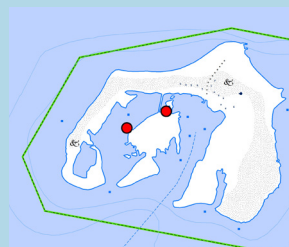
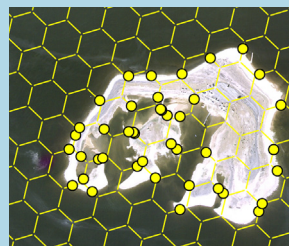
- 2012
- 2013
- 2014
- 2015
- 2016

Stränderna inventeras i två steg

Ett mönster av sexkantiga polygoner läggs ut över ett flygfoto av varje provyta. Överallt där en polygonlinje korsar en strand gör flygbildstolkaren en grov klassificering av om stranden består av klippor, sten, grus eller sand eller om den är täckt av vegetation. Dessutom beskrivs strandens bredd, ifall den ligger på fastlandet eller på en ö samt om det finns bebyggelse, bryggor eller liknande i närheten.

Det andra steget innebär att ett antal punkter ur varje tolkningsklass väljs ut för fältinventering.

Fältdata samlas in i en tio meter bred transekt som placeras ut över stranden från medelvattennivån och uppåt. Naturtyperna klassificeras och en mängd variabler noteras, bland annat markanvändning, växtarter och driftmaterial (både skräp och naturligt material). Om stranden gränsar till exempelvis dynamråden eller landhöjningsskogar samlas uppgifter in även om dessa.

Genom att kombinera data från flygbildstolkningen och fältinventeringen kan vi beräkna strandnaturtypernas totala yta och bedöma deras bevarandestatus. Data om enskilda ytor redovisas däremot inte.

